

RALLY-TOKON KILPAILUOHJEET

Palveluskoiraliiton hallituksen vahvistama 20.6.2018.

Kennelliiton hallituksen vahvistama 4.10.2018.

Voimassa 1.1.2019 lähtien.

Sisällys

1	RALLY-TOKON KILPAILUOHJEET	3
2	RALLY-TOKOKILPAILUN JÄRJESTÄMISOHJE	3
2.1	Kilpailuorganisaatio	3
2.1.1	Kilpailun toimihenkilöt.....	3
2.2	Ilmoittautuminen kilpailuun	3
2.2.1	Ilmoittautuminen kilpailupaikalla.....	3
2.2.2	Poisjääminen kilpailusta	3
2.3	Luvat	4
2.4	Tiedotus	4
2.5	Käyttäytyminen kilpailupaikalla.....	4
2.6	Koiramäärät	4
2.7	Kilpailukehä	4
2.8	Kilpailutarvikkeet ja -välineet	5
2.8.1	Lomakkeet, kirjat ja muut toimitsijatarvikkeet	5
2.8.2	Palkintotarvikkeet.....	5
2.8.3	Tehtäväkyllit, kyltitelineet ja merkit	5
2.8.4	Houkutus.....	6
2.8.5	Esteet.....	6
2.9	Koiran kilpailukirja ja kilpailuluokka	6
2.10	Kilpailun tuomarit.....	6
2.11	Kilpailun kulku ja erityismääräyksiä kilpailusta	6
2.11.1	Palveluskoiraliiton lisenssi	6
2.11.2	Kilpailun alkaminen sekä päättymisen.....	6
2.12	Kilpailusuoritus ja ratasuoritus	6
2.13	Rataan tutustuminen.....	6
2.14	Kilpailusuorituksen keskeyttäminen tai hylkääminen	7
2.15	Kohtuuton häiriö kilpailun aikana	7
2.16	Koiran häiritsevä käytös kilpailun aikana	7
2.17	Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla.....	8
2.18	Erityismääräykset ja ohjeet	8
2.19	Muita ohjeita kilpailusta	8
3	RADAN SUUNNITTELU JA SUORITUSOHJEET	8
3.1	Radan suunnittelu eri luokille.....	8
3.1.1	Alokasluokka (ALO)	8
3.1.2	Avoinluokka (AVO).....	9

3.1.3	Voittajaluokka (VOI)	9
3.1.4	Mestari luokka (MES)	9
3.2	Tehtävien käyttö.....	9
3.2.1	Kylttitelineiden sijoittelu	10
3.2.2	Hyppyesteiden käyttö.....	10
3.3	Yleisiä suoritusohjeita.....	10
3.3.1	Tehtävän uusiminen	11
3.4	Koiran kytkeminen ja varusteet.....	12
3.5	Tehtävän suoritusalue	13
3.6	Koiran asento ja sijainti ohjaajaan nähden	13
3.7	Askeleet	14
4	ARVOSTELU	14
4.1	Arvostelu eri kilpailuluokissa	14
4.2	Uusimisen arvostelu	14
4.3	Virhepisteet	14
4.3.1	Yhden pisteen virheet.....	14
4.3.2	Kolmen pisteen virheet	15
4.3.3	Kymmenen pisteen virheet	15
4.3.4	Hylkäämiseen johtavat virheet.....	16
4.3.5	Vähennykset kokonaisvaikutelmasta	16
4.4	Virhepisteiden yhteiskäyttö kilpailuluokittain.....	16

Liite 1: Tehtäväselitteet

1 RALLY-TOKON KILPILUOHJEET

Rally-tokokilpailussa noudatetaan rally-tokokilpailun sääntöjä ja kilpailuohjetta. Rally-tokokilpailun kilpailuohjeet on hyväksytty Kennelliitossa 4.10.2018 ja ovat voimassa 1.1.2019 alkaen. Lisäksi noudatetaan Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita. Muutokset ohjeeseen hyväksyy Kennelliitto Palveluskoiraliiton esityksestä.

2 RALLY-TOKOKILPAILUN JÄRJESTÄMISOHJE

2.1 Kilpailuorganisaatio

Kilpailun järjestäjä vastaa kilpailun toteuttamisesta ja taloudesta. Järjestäjän tulee varata riittävästi päteviä toimihenkilöitä vastaamaan kilpailun järjestelyistä sekä kilpailuohjeiden mukaiset tarvikkeet ja välineet. Kilpailun järjestäjä perehdyttää toimihenkilöt tehtäviinsä ennen kilpailun alkua.

2.1.1 Kilpailun toimihenkilöt

Jokaisessa kilpailussa tulee olla nimetty ylituomari ja rally-tokokilpailuihin pätevyity vastaava koetoimitsija. Vastaava koetoimitsija vastaa kilpailun sääntöjen mukaisista järjestelyistä.

Jokaiseen kilpailuluokkaan tarvitaan vähintään seuraavat toimihenkilöt:

- ilmoittautumisten vastaanottaja
- sihteeri
- ajanottaja
- pisteidenlaskija.

2.2 Ilmoittautuminen kilpailuun

Koira voidaan ilmoittaa kilpailuun vain yhden ohjaajan ohjaamana ja vain siihen luokkaan, johon sillä ilmoittautumispäivänä on osallistumisoikeus. Ulkomaalaisen osallistujan tulee ilmoittautua vastaavaan luokkaan kuin omassa kotimaassaan, mikäli laji on virallinen osallistujan kotimaassa. Muussa tapauksessa ulkomaalainen osallistuja ilmoittautuu siihen luokkaan, johon koirakolla on ilmoittautumispäivänä osallistumisoikeus Suomessa.

2.2.1 Ilmoittautuminen kilpailupaikalla

Osallistujan on ilmoitauduttava kilpailupaikalla rally-tokokilpailun järjestäjälle viimeistään 30 minuuttia ennen ilmoitettua rataa tutustumista. Ilmoittautumisen yhteydessä on esitettävä koiran rekisteri- ja rokotustodistus, ja koiran kilpailukirja luovutetaan kilpailun järjestäjälle. Osanottaja, joka ei ajoissa ole ilmoittautunut kilpailupaikalla, voidaan merkitä poissa olevaksi kilpailusta.

2.2.2 Poisjääminen kilpailusta

Kilpailun järjestäjälle tulee ilmoittaa poisjäämisestä heti, kun syy on ilmennyt. Mikäli osallistumismaksu halutaan palautettavan, tulee poisjäämisen syy ilmoittaa sekä lähettää tarvittavat dokumentit seitsemän vuorokauden kuluessa kilpailun päättymisestä järjestäjälle.

Osallistumismaksu on palautettava takaisin seuraavissa tapauksissa:

- Kilpailu joudutaan peruuttamaan tai kilpailu siirretään, eikä koirakko pysty osallistumaan kilpailuun uutena ajankohtana.
- Ohjaaja on sairastunut tai loukkaantunut. Lääkärintodistus tulee esittää.
- Koira on sairastunut tai kuollut. Eläinlääkärintodistus tulee esittää.
- Kilpailun tuomari vaihtuu, eikä koira voi osallistua tuomarin jääviyden vuoksi tai koira ei voi saada koulutustunnusta tuomarimuutoksen vuoksi.
- Koiran kilpailuluokka muuttuu ilmoittautumisen jälkeen, eikä seuraavassa kilpailuluokassa ole enää tilaa.
- Nartulla on juoksu. Juoksutodistus tulee esittää.

Peruuttaneen koirakon tilalle voidaan ottaa toinen, osanottomaksun maksava koirakko. Järjestäjä voi periä jälki-ilmoittautumisesta kaksinkertaisen ilmoittautumismaksun.

Koiran ohjaajaa ei saa vaihtaa kilpailun aikana, poikkeuksena ohjaajan sairastuminen tai loukkaantuminen.

2.3 Luvat

Järjestäjän tulee tehdä tarvittavat lupa-anomukset ja ilmoitukset. Kilpailun järjestäjän on tiedotettava kilpailupaikalla lähimmän päivystysvuorossa olevan eläinlääkärin yhteystiedot.

2.4 Tiedotus

Kilpailun järjestäjä voi tiedottaa kilpailustaan, säännöissä määrätyn menettelyn lisäksi, haluamallaan tavalla esim. internetsivuilla tai paikallislehdissä.

Kilpailu-ilmoittautumisiin tulee vastata henkilökohtaisesti mahdollisimman pian ilmoittautumisajan päätyttyä. Kilpailupäivän aikataulusta ja muista ohjeista on hyvä tiedottaa osallistujia viimeistään seitsemän päivää ennen kilpailua.

Järjestäjä voi halutessaan julkaista osallistujaluettelon.

2.5 Käyttäytyminen kilpailupaikalla

Kilpailussa on noudatettava tuomarin sekä järjestäjän ohjeita ja määräyksiä sekä esiinnyttävä muutenkin moitteettomasti kilpailun ajan. Eläinsuojelulain, Palveluskoiraliiton ja Kennelliiton ohjeiden vastaiset välineet ja menettelyt ovat kiellettyjä.

Mikäli kilpailuun osallistuva henkilö käyttäytyy kilpailussa sopimattomasti tai epäurheilijamaisesti, esimerkiksi toimii vilpillisesti, on päihtyneenä, arvostelee tuomaria tai käsittelee omaa tai toisen koiraa epäasiallisesti tai aggressiivisesti, tulee tuomarin sulkea asianomainen henkilö pois kilpailusta. Kilpailusta poissuljettu osallistuja menettää kaikki kilpailun aikana saavuttamansa tulokset.

Ylituomarin tulee merkitä kilpailusta poissulkeminen koepöytäkirjan huomautussarakkeeseen

- Suljetaan kilpailusta.

Kurinpidollisista asioista ja muista sääntörikkomuksista on aina tehtävä merkintä koepöytäkirjaan. Vakavat tapaukset on kilpailun ylituomarin ilmoitettava Palveluskoiraliiton hallitukselle toimenpiteitä varten. Palveluskoiraliiton hallitus voi tällöin rangaista sopimattomasti käyttäytynyttä henkilöä muistutuksella tai määräaikaisella kilpailu-, arvostelu- tai toimintakiellolla. Ylituomarin tai kilpailun järjestävän yhdistyksen hallituksen ehdottaessa kilpailuun osallistujalle kilpailukielloa on hän kilpailukiellon alaisena asian käsittelyn ajan.

2.6 Koiramäärät

Tuomarin arvioidaan arvostelevan noin 12 koirakkoa tunnissa. Kohtuullinen työskentelyaika on noin kuusi tuntia päivässä, enintään 60 koirakkoa päivässä.

Luokkien väliin tulee laskea riittävästi aikaa palkintojen jakoon, radan vaihtoon ja rataa tutustumiseen. Arvostelun aikataulusta ja arvosteltavista koiramääristä tulee sopia tuomarin kanssa.

2.7 Kilpailukehä

Kilpailukehä on selvästi merkitty alue, jonka sisällä kilpailusuoritus tehdään. Kehä on rajattava niin, että koiran on mahdollista poistua kehän jokaiselta sivulta. Kilpailukehän vähimmäiskoko on alovakas- ja avoimessa luokassa 200 m² ja voittaja- ja mestariluokassa 300 m², ja kehän jokaisen sivun on oltava vähintään 11 metriä.

Kilpailukehän reunoille on hyvä varata kahden metrin tyhjä tila yleisön ja kilpailukehän väliin tai rajata kilpailukehä niin suureksi, että yleisö ei tarpeettomasti häiritse kilpailusuoritusta.

Kilpailukehän pohjan tulee olla riittävän tasainen (hiekkä, lyhyt nurmi tai vastaava), jotta koirat ja ohjaajat voivat liikkua vaivatta. Ylituomari tarkastaa kehän ja suoritukseen liittyvät järjestelyt ennen kilpailun alkua.

2.8 Kilpailutarvikkeet ja -välineet

2.8.1 Lomakkeet, kirjat ja muut toimitsijatarvikkeet

- Esitännyt arvostelulomake jokaiselle kilpailuun osallistuvalla koiralla
- Muutama tyhjä arvostelulomake jokaiseen kilpailuluokkaan
- Virkun esitännyt koepöytäkirja
- Kilpailukirjoja
- Rally-tokon kilpailusäännöt ja -ohjeet
- Kennelliiton yleiset kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet
- Kennelliiton ilmoituslomakkeita muutoksenhausta ja koiran vihasesta käyttäytymisestä
- Palveluskoiraliiton ”vahinkoilmoitus purematapauksessa” -lomakkeita
- Sirunlukija
- Säkämitta.

2.8.2 Palkintotarvikkeet

Jokaiseen kilpailuluokkaan on varattava esinepalkinto tai vastaava vähintään jokaiselle kolmen parhaan joukkoon sijoittuneelle, hyväksytyn tuloksen saaneelle, kilpailijalle. Lisäksi tuomari voi palkita jokaisessa kilpailuluokassa yhden koirakon tuomarinpalkinnolla koirakon saavutetusta tuloksesta riippumatta. Tuomarinpalkinnon perusteet tulee ilmoittaa palkintojenjaossa. Jokaiseen kilpailuluokkaan on varattava koulutustunnusmitaleja (RTK1, RTK2, RTK3, RTK4).

2.8.3 Tehtäväkyltit, kylttitelineet ja merkit

Rally-tokokilpailuissa käytetään virallista tehtäväkylttisarjaa. Tehtäväkylttien tulee olla kooltaan 210 mm x 297 mm (A4). Tehtäväkylttien, kylttitelineiden ja merkkien tulee kestää sadetta ja tuulta. Merkkien tulee olla alustasta selvästi erottuvia ja turvallista materiaalia. Merkille lähetyksessä (MES89) käytettävän merkin on oltava kartion muotoinen ja 15–40 cm korkea.

Merkkejä (esim. kartioita) tulee olla vähintään 10 kappaletta. Kylttitelineitä tulee olla vähintään 22 kappaletta. Tehtäväkylttejä (sisältäen lähtö- ja maalitehtävät) tulee olla yksi kappale kutakin, poikkeuksena seuraavat tehtävät, joita tulee olla vähintään kaksi kappaletta kutakin: ALO3–8 (90–270 asteen käänös), ALO14 (normaalivauhti), AVO41 (hyppy), VOI65–66 ja VOI68–69 sekä MES81–83 (ohjauspuolta vaihtavat tehtävät) ja MES90 (liikkeessä kutsu koira).

Tehtäväkyltit	kooltaan 210 mm x 297 mm (A4)			
	1 kpl kutakin, poikkeuksena seuraavat, joita tulee olla vähintään 2 kpl kutakin:			
	ALO3	ALO7	VOI65	MES81
	ALO4	ALO8	VOI66	MES82
	ALO5	ALO14	VOI68	MES83
	ALO6	AVO41	VOI69	MES90
Merkit	vähintään 10 kappaletta			
	alustasta selvästi erottuvia ja turvallista materiaalia			
	MES89-tehtävässä käytettävän merkin on oltava kartion muotoinen ja 15–40 cm korkea			
Kylttitelineet	vähintään 22 kappaletta			
Tehtävänumerot	1-20 numerolaput			
Houkutusastiat	2 kpl kannellisia astioita (reiälliset kannet)			

2.8.4 Houkutus

Houkutus voi olla mikä tahansa esine tai ruoka, ihminen tai rally-tokokilpailuissa sallittu este. Houkutuksen pitää olla koiralle turvallinen. Mikäli houkutuksessa käytetään jotain syötävää, tulee sen olla suljettuna astiaan niin, että koira ei voi syödä sitä. Houkutusta varten järjestäjän on varattava 2 kappaletta kannellisia astioita (reiälliset kannet).

2.8.5 Esteet

Rally-tokokilpailuissa käytettävien esteiden tulee olla Suomen Agilityliiton agilitykilpailujen tai Palveluskoiraliiton tottelevaisuuskokeiden sääntöjen mukaisia ja säädettävissä rally-tokokilpailujen vaatimille hyppykorkeuksille (10 cm, 20 cm, 30 cm ja 40 cm). Kaikki värit ovat esteissä sallittuja. Hyppysteitä tulee olla yhteensä viisi kappaletta. Agilityhyppyjä tulee olla vähintään kolme kappaletta.

Putki on pituudeltaan 3–6 m ja halkaisijaltaan 60 cm. Putken tulee olla taipuisa, jotta se voi tarvittaessa muodostaa yhden tai useamman mutkan. Putken paikoillaan ja oikeassa muodossa pysyminen tulee varmistaa.

2.9 Koiran kilpailukirja ja kilpailuluokka

Kun koira osallistuu ensimmäistä kertaa kilpailuun, tulee koiralle ostaa kilpailukirja. Ulkomaalaisen ohjaajan tulee hankkia suomalainen kilpailukirja, ellei hänellä ole kilpailukirjaa kotimaassaan.

Ohjaaja täyttää kirjaan koiran tunnistetiedot. Tuomari tarkastaa koiran luoksepäästävyys. Tuomari tai tämän valtuuttama toimihenkilö tarkistaa koiran tunnistusmerkinnän ja mittaa koiran säkäkorkeuden. Mittaaminen tehdään lapaluiden päältä koiran seistessä normaalissa asennossa, säkäkorkeus (alle 20 cm, 20–40 cm, yli 40–50 cm, yli 50 cm) merkitään kilpailukirjaan. Tuomari tarkastaa ja vahvistaa kilpailukirjan tiedot allekirjoituksellaan.

Jos kilpailukirja katoaa, koiran kilpailutulokset voidaan tarkistaa Koiranet-jalostustietojärjestelmästä, jonka perusteella tuomari vahvistaa uuteen kilpailukirjaan siirretyt tulokset.

2.10 Kilpailun tuomarit

Kilpailun ylituomari, arvostelevat tuomarit ja heidän varahenkilönsä kutsutaan kirjallisesti, ja heidän on vastattava kilpailujärjestäjän tuomarikutsuun kirjallisesti. Kirjallinen vastaus on kilpailunjärjestäjää ja tuomareita sitova.

Tuomareille korvattavat matkakulut, päivärahat sekä majoittumis- ja ateriakorvaukset maksetaan Kennelliiton ohjeiden mukaan.

2.11 Kilpailun kulku ja erityismääräyksiä kilpailusta

2.11.1 Palveluskoiraliiton lisenssi

Rally-tokokilpailuihin osallistuvalla koiranohjaajalla tulee olla Palveluskoiraliiton myöntämä ja voimassa oleva lisenssi. Ulkomaalaisilta koiranohjaajilta ei edellytetä lisenssiä.

2.11.2 Kilpailun alkaminen sekä päättymisen

Kilpailun katsotaan alkavan 30 minuuttia ennen ensimmäistä rataa tutustumista. Kilpailu katsotaan päättyneeksi tunnin kuluttua viimeisen luokan palkintojenjaosta.

2.12 Kilpailusuoritus ja ratasuoritus

Kilpailusuoritus alkaa koirakon tullessa kehään ja päättyy koirakon poistuessa kehästä.

Ratasuoritus alkaa tuomarin antamasta lähtöluvasta ja päättyy, kun koirakko on ohittanut maalikylin.

2.13 Rataan tutustuminen

Ennen jokaista kilpailuluokkaa tulee varata 15 minuuttia yhteiseen rataa tutustumiseen ohjaajille ilman koiria. Rataan tutustumisen alussa on tuomarin puhuttelu. Rataan tutustumassa voi olla korkeintaan 20

ohjaajaa kerralla. Jos samassa kilpailuluokassa on useita rataa tutustumisia, ryhmien on oltava tasakokoisia.

Ohjaaja ei saa muuttaa tehtäväkylttien, merkkien tai esteiden paikkaa. Mahdolliset huomautukset radasta on tehtävä tuomarille ennen kilpailuluokan alkamista tai rataa tutustumisen aikana. Rataa tutustumisen päätyttyä ensimmäisellä koirakolla tulee olla vähintään kaksi minuuttia aikaa valmistautua kilpailusuoritukseen.

Radan pohjapiirros tulee asettaa esille ennen rataa tutustumista.

2.14 Kilpailusuorituksen keskeyttäminen tai hylkääminen

Koiran ohjaaja voi halutessaan keskeyttää ratasuorituksensa.

Tuomari voi tarvittaessa keskeyttää koirakon kilpailusuorituksen. Keskeytyksen syitä voivat olla esimerkiksi osaamattomuus, koiran karkaaminen, hallitsematon käyttäytyminen, jatkuva haukkuminen tai koiran tai ohjaajan loukkaantuminen.

Kilpailusuorituksen keskeytys on merkittävä arvostelulomakkeeseen, kilpailukirjaan sekä koepöytäkirjaan. Tulokseksi merkitään tällöin ”-”. Sähköisessä koepöytäkirjassa valikosta valitaan keskeytyksen syy

- Koiran ohjaaja keskeyttää kilpailusuorituksen: Luopui
- Tuomari keskeyttää kilpailusuorituksen: Keskeytettiin.

Koirakon tulos on hylätty, mikäli koirakko tekee hylkäävän virheen ratasuorituksessa.

Kilpailusuorituksen hylkäämisen syitä ovat myös esimerkiksi ulkopuolinen apu, lelujen, makupalojen tai muiden palkkaamiseen tarkoitettujen välineiden käyttäminen kehässä tai kehästä poistuminen kytkemättä koiraa.

Tuomarin tulee hylätä koirakon suoritus, mikäli ohjaaja ei noudata kilpailun aikana sääntöjä ja kilpailuohjeita.

Hylkäämisen syy on merkittävä arvostelulomakkeeseen. Kilpailukirjaan sekä koepöytäkirjaan tulokseksi merkitään tällöin ”-”. Sähköisessä koepöytäkirjassa valikosta valitaan hylkäyksen syy

- Koirakko hylätään: esim. Hylätty – Ratavirhe.

2.15 Kohtuuton häiriö kilpailun aikana

Koirakon kilpailusuoritus voidaan uusia tuomarin harkinnan mukaan vain, jos häiriö on kohtuuton. Tuomari voi tällöin muuttaa kilpailujärjestystä, mikäli kokee sen tarpeelliseksi.

2.16 Koiran häiritsevä käytös kilpailun aikana

Mikäli koira karkaa kehästä kilpailusuorituksensa aikana häiritsemään muita koiria, suoritus hylätään ja koiralle määrätään tuomarin toimesta kilpailutauko. Kilpailutauko määrätään myös, mikäli koira kehän ulkopuolelta karkaa kehään häiritsemään suorittavan koiran kilpailusuoritusta. Häiritsemiseksi katsotaan myös muu kuin aggressiivinen käytös, esimerkiksi toisen koiran luo meneminen leikkiinkutsu- tai astumistarkoituksessa.

Kilpailutauon pituus on kolme (3) kuukautta ja se tulee voimaan välittömästi. Mikäli koira toistamiseen hylätään tästä syystä, on kilpailutauko kuusi (6) kuukautta. Mikäli koiran kanssa kilpaillaan rally-tokokilpailussa kilpailutauon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

Hylkäys ja kilpailutauon alkamis- ja päättymispäivämäärät kirjataan koiran kilpailukirjaan, arvostelulomakkeelle sekä sähköiseen koepöytäkirjaan ja ko. koiran tietoihin. Kilpailukirjaan merkitään selvästi, milloin kilpailutauko alkaa ja milloin se päättyy, toisin sanoen merkitään viimeinen kilpailutauon

päivämäärä. Esimerkiksi merkintä kilpailutauko 15.8.–15.11. tarkoittaa, että koiralle on 15.8. määrätty kilpailutauko ja se saa osallistua rally-tokokilpailuun vasta 16.11.

Jos koira karatessaan käyttäytyy aggressiivisesti ja puree tai yrittää purra ihmistä tai toista koiraa, noudatetaan lisäksi kohtaa 2.17 Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla.

2.17 Koiran vihainen käytös kilpailupaikalla

Mikäli tuomari havaitsee, että koira käyttäytyy aggressiivisesti ja puree tai yrittää purra ihmistä tai toista koiraa, tai koira aiheuttaa toiselle koiralle vakavan loukkaantumisen tai kuoleman, tulee tuomarin sulkea koira pois kilpailusta, ja koira menettää kaikki kilpailusta saavuttamansa tulokset. Koirasta täytetään Kennelliiton lomake ”ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä”. Lisäksi tuomarin tulee tehdä kilpailukieltoesitys käyttäen Palveluskoiraliiton lomaketta ”vahinkoilmoitus purematapauksessa”. Kilpailukiellon pituuden määrää Palveluskoiraliiton hallitus. Tuomari toimittaa molemmat lomakkeet Palveluskoiraliitolle sekä merkitsee kilpailukieltoesityksen koiran kilpailukirjaan, arvostelulomakkeelle sekä sähköiseen koepöytäkirjaan ja ko. koiran tietoihin.

Palveluskoiraliiton hallituksen määräämät kilpailukiellot ovat voimassa kaikissa Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa (ei koske luonnetestiä ja MH-luonnekuvausta). Mikäli koiran kanssa kilpaillaan Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa kilpailukieltoesityksen tai kilpailukiellon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

2.18 Erityismääräykset ja ohjeet

Pysyvästi vammautuneen ohjaajan, joka ei vammansa vuoksi voi ohjata koiraa kilpailuohjeen edellyttämällä tavalla, sekä ohjaajan, joka käyttää apuvälineitä (esim. pyörätuolia tai kävelykeppiä) tai haluaa muuten poiketa rally-tokon säännöistä ja kilpailuohjeista pysyvän vammansa vuoksi, on anottava poikkeuslupaa Palveluskoiraliitolta, perusteltava anomuksensa ja esitettävä anomusta puoltavat dokumentit. Myönnetty kirjallinen poikkeuslupa on mainittava kilpailuun ilmoittautumisen yhteydessä sekä esitettävä kilpailupaikalla. Kilpailun järjestäjän on ilmoitettava poikkeusluvasta viimeistään viikkoa ennen kilpailua tuomarille.

2.19 Muita ohjeita kilpailusta

Näyttelyn yhteyteen järjestetyssä rally-tokokilpailussa on otettava huomioon kilpailevien koirien mahdollinen arvostelu muissa kehissä. Aikataulusta tulee sopia arvostelevan tuomarin kanssa kilpailupaikalla ajoissa.

Vain rally-tokon arvokilpailujen mestariluokkaan (esimerkiksi Suomenmestaruuskilpailut) saa osallistua juoksuisen nartun kanssa. Koirakko kilpailee tällöin luokkansa viimeisenä, eikä koiraa saa tuoda arvostelukehän läheisyyteen ennen omaa suoritustaan. Alkavasta juoksusta on ilmoitettava viipymättä vastaavalle koetoimitsijalle. Jos kilpailija laiminlyö ilmoitusvelvollisuutensa tai liikkuu juoksuisen nartun kanssa kilpailualueella tarpeettomasti, hänet voidaan sulkea pois kilpailusta.

3 RADAN SUUNNITTELU JA SUORITUSOHJEET

3.1 Radan suunnittelu eri luokille

3.1.1 Alokasluokka (ALO)

Alokasluokan tehtäviä ovat tehtävät 1–34. Alokasluokan rata koostuu lähdön ja maalin lisäksi 10–15 tehtävästä, joista pysäyttäviä tehtäviä saa olla kuusi.

Alokasluokassa koira on kytkettynä ja hihnan tulee roikkua löysänä.

3.1.2 Avoinluokka (AVO)

Avoimen luokan tehtäviä ovat tehtävät 40–54. Avoimen luokan rata koostuu lähdön ja maalin lisäksi 12–17 tehtävästä, joista pysäyttäviä tehtäviä saa olla seitsemän, ja vähintään viiden tehtävän tulee olla avoimen luokan tehtäviä. Avoimessa luokassa saa olla yksi hyppyeste.

Ratasuoritus tehdään ilman hihnaa, mutta koira tuodaan kehään ja viedään kehästä kytkettynä.

3.1.3 Voittajaluokka (VOI)

Voittajaluokan tehtäviä ovat tehtävät 61–78. Voittajaluokan rata koostuu lähdön ja maalin lisäksi 15–20 tehtävästä, joista pysäyttäviä tehtäviä saa olla kahdeksan. Vähintään kolmen tehtävän tulee olla avoimen luokan tehtäviä, ja vähintään viiden tehtävän tulee olla voittajaluokan tehtäviä. Voittajaluokassa saa olla kaksi hyppyestettä.

Ratasuoritus tehdään ilman hihnaa, mutta koira tuodaan kehään ja viedään kehästä kytkettynä.

3.1.4 Mestariluokka (MES)

Mestariluokan tehtäviä ovat tehtävät 81–95. Mestariluokan rata koostuu lähdön ja maalin lisäksi 18–20 tehtävästä, joista pysäyttäviä tehtäviä saa olla yhdeksän. Vähintään kolmen tehtävän tulee olla avoimen luokan tehtäviä, vähintään kolmen tehtävän tulee olla voittajaluokan tehtäviä sekä vähintään viiden tehtävän tulee olla mestariluokan tehtäviä. Mestariluokassa saa olla kaksi hyppyestettä sekä yksi sarjahyppy.

Ratasuoritus tehdään ilman hihnaa, mutta koira tuodaan kehään ja viedään kehästä kytkettynä.

3.2 Tehtävien käyttö

Tehtäväkyltit numeroidaan selkeästi suoritusjärjestyksen mukaisesti. Lähtöä ja maalia ei numeroida.

Tehtävä on pysäyttävä silloin, kun koiran, ohjaajan tai molempien kuuluu pysähtyä tehtävän suorituksen aikana. Pysäyttävien tehtävien enimmäismääriin tai eri luokkien vähimmäistehtävämääriin ei lasketa mukaan tehtäviä ALO1 (lähtö) tai ALO2 (maali).

Kilpailuradalla saa käyttää useamman kerran tehtäviä ALO3–8 (90–270 asteen käännös), ALO14 (normaalivauhti), AVO41 (hyppy), MES90 (liikkeessä kutsu koira) ja VOI65–66, VOI68–69 ja MES81–83 (puolenvaihtotehtävät).

Vauhdinmuutostehtäviä ALO12 (hitaasti), ALO13 (juosten) ja ALO27 (istumisesta juosten) voivat seurata ainoastaan tehtävät ALO3–4 (90 asteen käännös), ALO16–17 (spiraali), ALO18–19 (pujottelu), ALO12 (hitaasti), ALO13 (juosten), ALO14 (normaali vauhti) tai ALO2 (maali).

Voittajaluokassa, koiran seuratessa oikealla, saa käyttää tehtäviä ALO2 (maali), ALO3–4 (90 asteen käännös), ALO6 (270 asteen käännös vasempaan), ALO8 (täyskäännös vasempaan), ALO11 (360 asteen käännös vasempaan), ALO12–14 (vauhdinmuutos), ALO16–19 (spiraali ja pujottelu), ALO24–26 (1–3 askelta), ALO27 (istumisesta juosten), ALO28 (istu, kierrä koiran ympäri), ALO29 (istu, maahan), ALO30 (liikkeestä maahan), ALO31 (istu, maahan, kierrä koiran ympäri), ALO32 (istu) ja ALO33 (kahdeksikko) sekä AVO41 (hyppy).

Koiran seuratessa oikealla tehtävien ALO9, ALO15, ALO20–23, ALO 34, AVO44, AVO49–51, AVO54 ja VOI67 sijaan käytetään tehtäviä VOI71–78 ja MES91–95. Tehtäviä ALO1 (lähtö) ja MES89 (merkille lähetys) ei saa käyttää koiran seuratessa oikealla.

Koirakon kulkusuuntaa radalla voivat muuttaa 90–270 asteen käännökset (ALO3–9, AVO42–48, VOI65–66, MES82–83, MES91, MES93), taivutettu putki (MES84) tai kääntyvään linjaan asetettu sarjahyppy (MES86). Spiraalin, pujottelun, kahdeksikon ja hokutuksen (ALO16–19, ALO33, AVO40) jälkeen seuraavan tehtävän sijoittelu määrää koirakon kulkusuunnan radalla.

Tuomari voi muuttaa ratasuunnitelmaansa ennen luokan alkua tilanteen niin vaatiessa. Mikäli kilpailuun osallistuu pyörätuolia käyttävä ohjaaja, tulee tuomarin vaihtaa tehtävän VOI68 (puolenvaihto jalkojen välistä) tilalle toinen puolenvaihtotehtävä koko kilpailuluokalle.

3.2.1 Kyttitelineiden sijoittelu

Koirakko kulkee pääsääntöisesti kyttitelineiden vasemmalta puolelta. Poikkeuksena ovat suuntaa muuttavat tehtävät sekä merkeissä tai esteissä kiinni olevat kyttitelineet.

Tehtävänsuorituspaikkojen välillä on oltava noin 3–5 metriä tilaa.

Kyttitelineet sijoitetaan niin, että ohjaajan kulku on suoraviivaista ja koirakolla on riittävästi tilaa tehtävän suorittamiseen oikealla tehtävänsuorituspaikalla. Koirakolla tulee olla kulkutilaa vähintään 1,5 m kyttitelineiden, merkkien, esteiden ja kehänuhan välissä. Tehtävissä, joissa käytetään merkkejä tai estettä, kyttiteline voidaan myös sijoittaa kiinni ensimmäiseen merkkiin tai esteeseen, mikä muuttaa tehtävän suoritustapaa.

Samoja merkkejä voidaan käyttää useamman eri tehtävän suorittamiseen, poikkeuksena tehtävät ALO33 (kahdeksikko), AVO40 (houkutus) ja MES89 (merkille lähetys), mutta silloin kyttiteline ei saa olla kiinni merkissä. Kyttiteline ohitetaan aina vasemmalta puolelta, kun se on irti merkistä.

3.2.2 Hyppyesteiden käyttö

Hyppyorkeus on 10 cm, 20 cm, 30 cm tai 40 cm. Hyppyorkeuden määrittää säkakorkeus (alle 20 cm, 20–40 cm, yli 40–50 cm, yli 50 cm).

Yksittäisenä hyppyesteenä voidaan käyttää tottelevaisuuskokeen tai agilityn hyppyestettä. Sarjahyppy muodostuu kahdesta tai kolmesta peräkkäisestä agilityhyppyestestä, joiden etäisyys toisistaan on 4 metriä.

säkorkeus hyppyorkeus

alle 20 cm	10 cm
20–40 cm	20 cm
yli 40–50 cm	30 cm
yli 50 cm	40 cm

3.3 Yleisiä suoritusohjeita

Radalla edetään suoralinjaisesti ja tehtävät suoritetaan numerojärjestyksessä. Ohjaajan liikkumisen tulee olla luonnollista ja sujuvaa. Ohjaaja saa käyttää sanallisia käskyjä, käsimerkkejä ja vartalo-ohjausta. Käskyjen määrää ei ole rajoitettu. Kaikenlainen koiran sanallinen kannustaminen on sallittua. Ylemmissä luokissa voimakas vartalo-ohjaus on virhe (ks. 4.1 Arvostelu eri kilpailuluokissa).

Ohjaaja ei saa käyttää ruoka- tai lelupalkkaa kehässä, vaikka suoritus olisi keskeytetty.

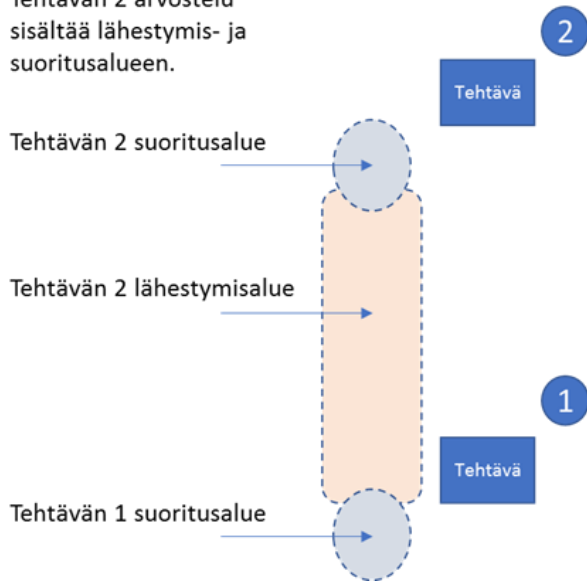
Ohjaaja ei saa koskea koiraan ratasuorituksen aikana. Ohjaajan on kuitenkin sallittua koskea koiraan ennen ratasuorituksen alkamista sekä ratasuorituksen suoritusajan päätyttyä. Ennen lähtölupaa ohjaaja saa korjata koiran asentoa myös koskemalla koiraan. Koira ei saa kantaa kehässä. Kehään saapunut koirakko saa poistua kehästä vasta oman kilpailusuorituksensa jälkeen.

Koiran tulee osoittaa selvää halua noudattaa ohjaajan käskyjä ja ohjausta sekä suorittaa liikkeet hallitusti. Katsekontaktia ei vaadita koirakon ratasuorituksen aikana. Koiran suoritusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon koiran yksilöllinen temperamentti.

Ratasuorituksen aikana arvostellaan tehtävien lisäksi niiden välinen seuraaminen. Tehtävien välillä tapahtuvat virheet merkitään sen tehtävän kohdalle, jota koirakko on lähestymässä.

Tehtävän arvostelu

Tehtävän 2 arvostelu sisältää lähestymis- ja suoritusalueen.

3.3.1 Tehtävän uusiminen

Tehtävän saa uusia radan aikana korkeintaan kaksi kertaa (joko kaksi kertaa saman tehtävän tai kerran kaksi eri tehtävää). Tehtävä tulee uusia ennen kuin koirakko on aloittanut lähestymisen seuraavaan tehtävään, ja uusiminen tulee ilmoittaa tuomarille ennen tehtävän uusimisen aloittamista. Seuraavalle tehtävälle asti jatkuvat tehtävät ALO12 (hitaasti), ALO13 (juosten), ALO14 (normaali vauhti), ALO27 (istumisesta juosten), MES88 (liikkeestä istu, jätä koira) ja MES89 (istu, lähetä koira) voidaan uusia ennen kuin koirakko tai ohjaaja on seuraavalla tehtävänsuoritusalueella. ALO2 (maali) voidaan uusia vain lähestymisen osalta. Liikkeessä kutsu koira -tehtävää (MES90) ei voi uusia.

Lähestyminen uusittavaan tehtävään tehdään edellisen tehtävän suoritusalueelta. Tehtävien välinen seuraaminen arvostellaan ja virheet merkitään uusittavan tehtävän kohdalle. Jos uusittavaa tehtävää edeltävällä tehtävällä on pitkä suoritusalue (esim. ALO26), koirakko saa palata minne tahansa uusimista edeltävän tehtävän suoritusalueelle, kunhan ei suorita edellistä tehtävää uudestaan.

Uusimisen aloituspaikalle siirryttäessä koiran tulee olla hallinnassa ja seurata ohjaajan mukana eikä ohjaaja saa teettää koiralla ylimääräisiä tehtäviä. Uusimisen aloituspaikalle siirryttäessä ohjaaja saa edetä juoksuvauhtia ainoastaan, jos uusittavaa tehtävää edeltävä tehtävä suoritetaan juoksunopeudella.

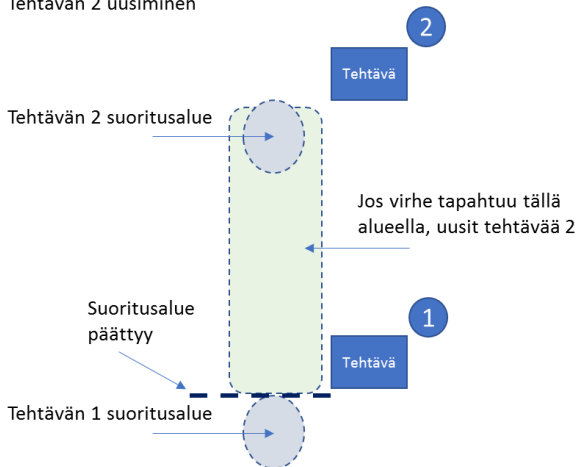
Edellisen tehtävän kylttitelineen tai viimeisen merkin kiertäminen ei ole virhe. Aloittaessaan tehtävän uusimisen ohjaaja voi halutessaan ohjata koiran ensin sivulle istumaan.

Lähtötehtävän uusiminen: Kun tuomari on antanut lähtöluvan ja ohjaaja haluaa uusia tehtävän, ohjaaja ilmoittaa uusivansa, koirakko siirtyy pois suorituspaikalta, palaa siihen ja suorittaa lähdön uudestaan. Uutta lähtölupaa ei anneta.

Erilaisia uusimistilanteita ja lähestymisiä kuvina:

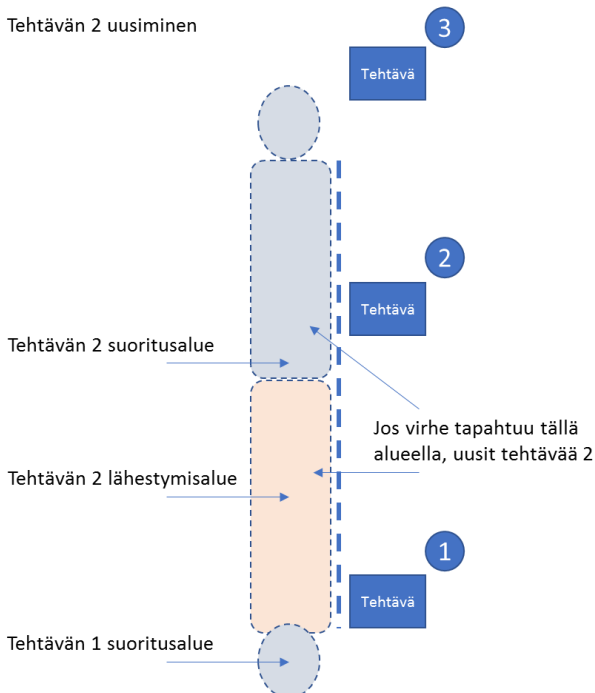
Uusiminen

Tehtävän 2 uusiminen

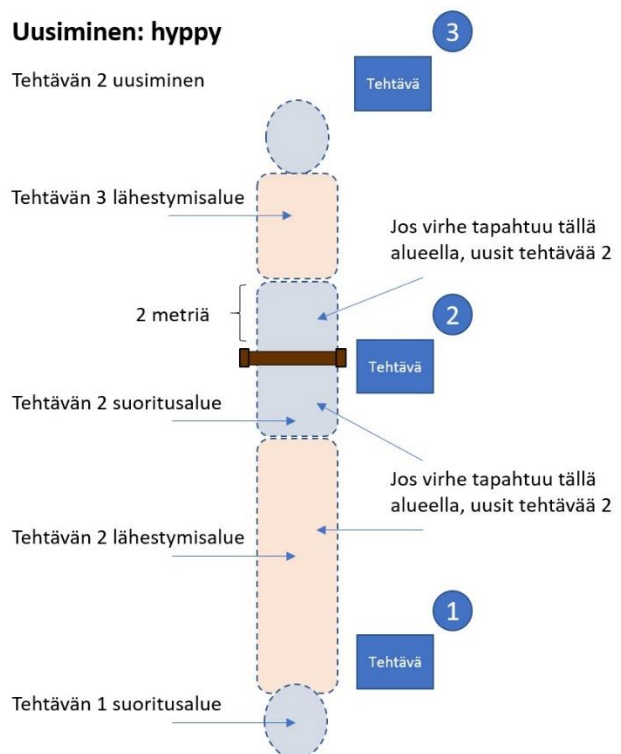
Uusiminen: tehtävät 12, 13, 14, 27, 88, 89

Tehtävän 2 uusiminen

Uusiminen: hyppy

Tehtävän 2 uusiminen

3.4 Koiran kytkeminen ja varusteet

Alokasluokka suoritetaan koira kytkettynä. Hihnan tulee olla ohjaajan kädessä, roikkua löysänä ja sen on oltava riittävän pitkä, jotta tehtävät voidaan suorittaa hihnan kiristymättä. Hihna saa olla kummassa kädessä tahansa. Hihnan löysänä roikkuva osa saa koskettaa maahan. Avoimen, voittaja- ja mestariluokan rataosuudet suoritetaan koira vapaana. Koira tuodaan kehään ja viedään kehästä aina kytkettynä.

Koiralla on oltava tavallinen, sileä, kankainen tai nahkainen kaulain tai valjaat. Vedonestovaljaita tai valjaita, joissa hihna kiinnitetään koiran rintaan, ei saa käyttää. Ketjukaualaimia, puolikuristavia tai kuristavia kaulaimia, kiinteää panta-talutinyhdistelmää, noutajatalutinta tai kelatalutinta ei saa käyttää.

Avoimessa, voittaja- ja mestariluokassa koiralle saa jättää kaulaimen tai valjaat ratasuorituksen ajaksi.

Ohjaaja pitää koiran hihnan mukanaan avoimen sekä voittaja- ja mestariluokan ratasuorituksen aikana. Hihna tulee laittaa pois näkyvistä tai kiinnittää ohjaajan olan tai molempien olkien yli niin, että se ei häiritse ratasuorituksen tekemistä.

Koiralla ei saa rata-alueella olla päällä mitään muuta kuin sääntöjenmukaiset varusteet. Turkinkiinnikkeet ovat sallittuja pään alueella.

3.5 Tehtävän suoritusalue

Koirakko suorittaa tehtävät enintään 50 cm päässä kylttitelineistä, noin 45 astetta takaviistoon vasemmalle. Suuntaa muuttavat tehtävät suoritetaan kylttitelineen edessä. Tehtävät, joissa on askel oikeaan, suoritetaan heti kylttitelineen jälkeen. Ohjaajan tulee arvioida tehtävän vaatima tila niin, että koira ei koske tai kaada kylttitelineitä tai merkkejä. Tehtävän suorituksen aikana joko koira, ohjaaja tai koirakko käy suoritusalueella.

Tässä on esimerkkikuva suoritusalueista ja niihin liittyvistä virheistä, kun kyseessä on tehtävä, jonka jälkeen koirakon kulku jatkuu suoraan eteenpäin.

1. Ohjaaja on Kyltin takapuolella	2. Ohjaaja on ohi kyltistä	3. Ohjaaja on kyltin kohdalla	4. Ohjaaja on kyltistä < 50 cm päässä	5. Koira on kyltistä < 50 cm päässä	6. Koirakko on kyltistä < 50cm päässä kyltin edessä	7. Koirakko on > 50 cm päässä kyltistä
a) 	a) 	a) 	a) 	a) 	a) 	a)
b) 	b) 	b) 	b) 	b) 	b) 	b)

- 1 a ja b: jos rata jatkuu eteenpäin: HYL TVÄ
- 2a ja 2b: -10 TVÄ
- 3a ja 3b: -1 OV
- 4a ja 4b: ok
- 5a ja 5b ok
- 6a ja 6b: -1 OV
- 7a ja 7b: -1 OV.

3.6 Koiran asento ja sijainti ohjaajaan nähden

Koiran tulee istua, seisoa, maata tai seurata ohjaajan vasemmalla tai oikealla sivulla enintään 50 cm:n päässä ohjaajasta rintamasuunta ohjaajan mukaisesti ja koiran lapa ohjaajan jalan kohdalla. Koiran tulee istua, seisoa tai maata ohjaajan edessä enintään 50 cm:n päässä rintamasuunta kohti ohjaajaa.

Koiran on sallittua istua ja maata paino toisella lonkalla tai maata niin sanotussa lonkka-asennossa. Koira on makuulla, kun vähintään koiran rintakehä tai toinen kyynärä osuu maahan. Paikalla seistessä, istuessa tai maatessa sekä asennonvaihdossa koiran tulee säilyttää sijaintinsa ja rintamasuuntansa.

3.7 Askeleet

Ohjaaja astuu askeleen selkeästi eteen- tai taaksepäin niin, että jalat eivät jää yhtään rinnakkain. Sivuaskeleissa ohjaaja astuu vähintään yhden oman askelmitan verran sivulle.

Esimerkki askeleesta eteen- tai taaksepäin.

Askeltehtävissä eteen- ja taaksepäin askeleet voi ottaa niin, että ohjaajan toinen jalka siirtyy toisen viereen.

4 ARVOSTELU

4.1 Arvostelu eri kilpailuluokissa

Arvostelu tiukentuu ylemmissä luokissa.

Koirakon kulkusuuntaa muuttavissa tehtävissä sekä tehtävissä ALO10–11 käännösten tulee olla mahdollisimman tiiviitä (ei koske spiraalia, pujottelua, kahdeksikkoa tai houkutusta). Tehtävät ALO5–8 ja ALO10–11 voidaan suorittaa niin, että joko koira, ohjaaja tai koirakko kääntyy paikallaan. Jos koira kääntyy liikkeessä paikallaan, on huomioitava, että koiran käännökseen tarvitsema tila riippuu koiran koosta.

Alokasluokassa on sallittua tehdä käännökset laajempina, ottaa sivuaskel etuviistoon (ALO15), käyttää yhtä apuaskelta ja kumartua voimakkaasti, kun koira ohjataan sivulta ohjaajan eteen tai kun koira ohjataan maahan. Aloka- ja avoimessa luokassa käsien yhteen tai reisiin taputtaminen sekä tömistely ovat sallittuja.

Avoimessa, voittaja- ja mestariluokissa voimakas kumartuminen sekä jatkuva, houkutteleva käsimerkki ovat ohjaajavirheitä.

4.2 Uusimisen arvostelu

Uusiminen nollaa kaikki vähennykset kyseessä olevaan tehtävään liittyen, poikkeuksena voimaan jäävät -3 KYL, -3 UUSI, -10 ESTE, karkaamisesta johtuva -3 KONTR, kokonaisvaikutelmaan vaikuttavat virheet (esim. KOV, HAU ja PY) sekä hylkäävät virheet.

4.3 Virhepisteet

Virhepisteet suorituksista ovat 1, 3, 10 ja hylätty. Saman tehtävän kohdalla voi saada vähennyksen samasta virhetypistä vain kerran (poikkeuksena -3 UUSI).

4.3.1 Yhden pisteen virheet

Ohjaajavirhe (OV) Tehtävä suoritetaan väärässä kohdassa tai liian kaukana kylttitelineeseen nähden.

Ohjaaja suorittaa tehtävän vinossa tai muuten epätarkasti. Ohjaaja astuu kylttitelineen, merkin tai houkutuksen yli.

Hidas tempo (TEMPO) Koirakko kulkee tai suorittaa tehtävän hitaasti korkeintaan kolmen askeleen ajan.

Epätarkasti suoritettu tehtävä (TVÄ) Koira tai koirakko suorittaa tehtävän vastahakoisesti tai epätarkasti korkeintaan kolmen askeleen ajan.

Puutteellinen yhteistyö (PY) Koiran huomio on muualla kuin ohjaajassa tai tehtävässä korkeintaan kolmen askeleen ajan.

Ohjaaja tai koira koskettaa ratatarviketta (KYL) Koira tai ohjaaja koskettaa kylttitelinettä, merkkiä tai estettä. Koiran hännän koskettaessa em. esineitä virheitä ei tule.

Taluttimen kiristyminen (TAL) Hihnan lukon nouseminen yli 90 astetta ylöspäin. Valjaissa lukon nouseminen irti selästä.

Kontrollin puute (KONTR) Koira estää tai häiritsee ohjaajaa, koira kulkee ohjaajan kulkulinjalle, nojaa ohjaajaan, tönii ohjaajaa, astuu ohjaajan varpaille tai hyppää ohjaajaa vasten.

Koira pois asennosta (AS) Koira on yli 50 cm:n päässä liian edessä, takana tai sivulla ohjaajaan nähden koiran seuratessa, istuessa, seistessä tai maatessa. Koira istuu pelkillä takajaloillaan.

Erittäin vino asento, yli 45° (VINO) Koira istuu, seisoo, makaa tai liikkuu yli 45 astetta vinossa ohjaajan sivulla tai edessä.

4.3.2 Kolmen pisteen virheet

Ohjaajavirhe (OV) Ohjaaja suorittaa tehtävän epätarkasti. Hihnalla ohjaaminen tai liioiteltu ohjaus / käskytyks. Ohjaajan ylimääräinen apuaskel alokasluokassa ja avoimessa luokassa.

Hidas tempo (TEMPO) Koirakko kulkee tai suorittaa tehtävän hitaasti yli kolmen askeleen ajan.

Epätarkasti suoritettu tehtävä (TVÄ) Koira tai koirakko suorittaa tehtävän epätarkasti.

Puutteellinen yhteistyö (PY) Puutteellinen yhteistyö yli kolmen askeleen ajan.

Kaadettu ratatarvike (KYL) Ohjaaja tai koira kaataa kylttitelineen tai merkin. Koiran hännän kaataessa em. esineitä virhettä ei tule. Koirakon on jatkettava ratasuoritusta kaatuneesta ratatarvikkeesta huolimatta.

Kova komentaminen (KOV) Liian kovaääninen koiran komentaminen tai uhkaavat eleet.

Kontrollin puute (KONTR) Koira hyppii. Koira karkaa hetkellisesti pysyen kehässä, mutta ohjaaja saa nopeasti kutsuttua koiran takaisin luokseen. Koira koskee houkutukseen.

Jatkuva haukkuminen (HAU) Koira haukkuu tai äänтелеe yli kolmen askeleen ajan.

Tehtävän uusiminen (UUSI) Tehtävän saa uusia radan aikana korkeintaan kaksi kertaa. Uusiminen tulee ilmoittaa tuomarille ennen uusintasuoritusta.

4.3.3 Kymmenen pisteen virheet

Ohjaajavirhe (OV) Ohjaaja koskee koiraan, juoksee radalla muulloin kuin tehtävän salliessa tai pudottaa hihnan radan suorituksen aikana. Ohjaaja koskee ratatarvikkeisiin siirtäkseen tai nostaakseen niitä.

Hidas tempo (TEMPO) Pitkäaikainen hidas tempo.

Väärin suoritettu tehtävä (TVÄ) Koira tekee ylimääräisiä liikkeitä, liikkeitä väärään suuntaan tai koiran rintamasuunta on yli 90 astetta vino. Koira koskee houkutukseen useammin kuin kerran. Koira ottaa jotain suuhunsa. Koira menee ohi esteestä, kääntyy takaisin putkesta, hyppää siivekkeen tai putken yli, hyppää siivekkeen läpi tai putken päälle. Ohjaaja ottaa virheellisen määrän askeleita. Ohjaaja, koira tai koirakko kulkee kylttitelineen tai merkin väärältä puolelta. Koira liikkuu asennonvaihdoissa pois paikaltaan. Käännös suoritetaan täysin eriaikaisesti (paitsi tehtävät 44 ja 93). Tehtävä suoritetaan radalla vasta kylttitelineen jälkeen (paitsi tehtävät ALO 15 ja AVO49). Uusimisen yhteydessä ohjaaja ei tee uutta lähestymistä tehtävään.

Puutteellinen yhteistyö (PY) Pidempiaikainen puutteellinen yhteistyö.

Estevirhe (ESTE) Koira pudottaa hyppyesteen riman tai ponnistaa tottelevaisuuskokeissa käytettävältä esteeltä. ESTE-virhettä ei voi uusia.

4.3.4 Hylkäämiseen johtavat virheet

Poistuu kehästä (POIS) Koira tai ohjaaja poistuu kehästä kilpailusuorituksen aikana (esim. koiran kuono tai yksikin tassu käy maassa kehänauhan ulkopuolella). Kehään saapumisen yhteydessä kehästä poistumiseksi ei lasketa tilannetta, jossa koirakko on määrätietoisesti tulossa kehään, mutta esim. koiran takajalat lyhytaikaisesti menevät kehänauhan ulkopuolelle.

Ratavirhe (TVÄ) Koirakko aloittaa ratasuorituksen ilman tuomarin antamaa lähtölupaa. Koirakko ohittaa tehtävän tai ei yritä tehtävän suoritusta. Koirakko suorittaa tehtäviä väärässä järjestyksessä tai kulkee kylttitelineiden väärältä puolelta. Ohjaaja uusii kolmannen kerran tehtävän. Ohjaaja ei ilmoita tuomarille uusimista. Ohjaaja pudottaa, näyttää, ottaa esille, antaa koiralle lelun, ruokaa tms. kehäalueella. Koirakko ei noudata rally-tokon sääntöjä tai kilpailuohjetta.

Kaataa esteen tai suorittaa sen väärästä suunnasta (ESTE) Ohjaaja tai koira kaataa esteen, koira suorittaa esteen väärästä suunnasta tai alittaa esteen tai suorittaa esteen väärään aikaan radalla.

Talutin jatkuvasti kireällä (TAL) Lukko ei laskeudu alle 90 asteen useamman tehtävän aikana.

Kontrollin puute, myös haukkuminen (KONTR) Sujuvaa kilpailusuoritusta häiritsevä kontrollin puute tai jatkuva haukkuminen.

Jatkuvasti poissa asennosta (AS) Koira seuraa jatkuvasti yli 50 cm liian edessä, takana tai sivulla ohjaajaan nähden.

Tarpeiden tekeminen kehässä (TARP) Koira tekee tai yrittää tehdä tarpeensa kehässä.

4.3.5 Vähennykset kokonaisvaikutelmasta

Tuomari arvostele koirakon yhteistyötä ja vähentää puutteellisesta suorituksesta 0–10 pistettä. Vähennyksiä voivat aiheuttaa esimerkiksi koiran ankara käskyttäminen, koiran yhteistyöhaluttomuus, hallinnan puute kilpailukehässä tai koiran haukkuminen ja muu ääntely.

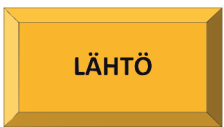
4.4 Virhepisteiden yhteiskäyttö kilpailuluokittain

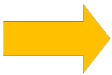
	ALO	AVO	VOI	MES
-10 TVÄ:n lisäksi annetaan	-3 KOV, -3 PY, -3 KYL -3 OV (hihnaohjaus) -3 KONTR (karkaaminen) -10 OV	-3 KOV, -3 PY, -3 KYL -3 KONTR (karkaaminen) -10 OV, -10 ESTE	Kaikki virheet	Kaikki virheet

TEHTÄVÄSELITTEET

- * Tehtävää voidaan käyttää voittajaluokassa koiran seuratessa ohjaajan oikealla puolella.
 ** Tehtävää voidaan käyttää mestariluokassa koiran seuratessa ohjaajan oikealla puolella.
 V Vauhdinmuutostehtävä
 P Pysäyttävä tehtävä

ALOKASLUOKKA

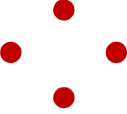
1		Ratasuoritus alkaa lähtötehtävältä. Ohjaaja seisoo suoritusalueella, koira istuu ohjaajan vasemmalla sivulla. Tuomari antaa lähtöluvan ohjaajan vastattua myöntävästi ”valmis”-kysymykseen. Ajanotto käynnistyy, kun koira tai ohjaaja ohittaa lähtötehtävän. AVO-MES: Koira irrotetaan hihnasta ennen lähtölupaa.
2		Koirakko päättää ratasuorituksen kulkemalla maalitehtävän ohi edellisen tehtävän määräämällä vauhdilla ja seuraamispuolella. Ajanotto ja ratasuoritus loppuvat, kun koirakko on ohittanut maalitehtävän. * ** AVO-MES: Koira kytketään välittömästi maalitehtävän jälkeen.
3		Koirakko tekee yhdenaikaisesti 90 asteen tiiviin käännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. * ** ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.
4		Koirakko tekee yhdenaikaisesti 90 asteen tiiviin käännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen. * ** ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.
5		Koirakko tekee yhdenaikaisesti 270 asteen tiiviin käännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. **
6		Koirakko tekee yhdenaikaisesti 270 asteen tiiviin käännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen. * **
7		Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. **

8 * **	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen.
9	VASEN TÄYSKÄÄNNÖS 	Koirakko tekee yhdenaikaisesti täyskäännöksen siten, että ohjaajan kääntyessä paikallaan vasemmalle, koira kiertää ulkokautta ohjaajan vasemmalle sivulle.
10 **	360 ° OIKEAAN 	Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin 360 asteen käännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen.
11 * **	360 ° VASEMPAAN 	Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin 360 asteen käännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen.
12 V * **	HITAASTI 	Koirakko hidastaa selkeästi kulkunopeuttaan normaalista kävelyvauhdista. Hidas nopeus jatkuu seuraavalle vauhdinmuutostehtävälle tai maaliin.
13 V * **	JUOSTEN 	Koirakko nopeuttaa selkeästi kulkunopeuttaan normaalista kävelyvauhdista. Juokseminen jatkuu seuraavalle vauhdinmuutostehtävälle tai maaliin.
14 V * **	NORMAALI VAUHTI 	Koirakko palaa normaaliin kävelyvauhtiin. Normaali kulkunopeus jatkuu seuraavalle vauhdinmuutostehtävälle tai maaliin.
15	ASKEL OIKEALLE 	Ohjaaja ohittaa tehtäväkyltin ja ottaa sivuaskeleen suoraan oikealle koiran seurattessa rintamasuuntansa säilyttäen. Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
16 * **	SPIRAALI OIKEALLE 	Spiraalin merkit jäävät koirakon oikealle puolelle. Koirakko kiertää ensimmäiseksi kaikki kolme merkkiä, sitten kaksi lähintä ja viimeiseksi lähimmän. Merkkien välit ovat 1,5-2 m. Ensimmäisen merkin etäisyys tehtäväkylttiin on vähintään 1,5 m tai merkin on oltava kiinni tehtäväkyltissä. ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.

17	SPIRAALI VASEMMALLE 	Spiraalin merkit jäävät koirakon vasemmalle puolelle. Koirakko kiertää ensimmäiseksi kaikki kolme merkkiä, sitten kaksi lähintä ja viimeiseksi lähimmän. Merkkien välit ovat 1,5-2 m. Ensimmäisen merkin etäisyys tehtäväkylttiin on vähintään 1,5 m tai merkin on oltava kiinni tehtäväkyltissä. ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.
18	PUJOTTELU EDESTAKAISIN 	Pujottelu aloitetaan aina ensimmäisen merkin oikealta puolelta. Merkkejä on tehtävässä neljä. Merkkien välit ovat 1,5-2 m. Ensimmäisen merkin etäisyys tehtäväkylttiin on vähintään 1,5 m tai merkin on oltava kiinni tehtäväkyltissä. Voittaja- ja mestariluokassa voidaan merkkien sijaan käyttää henkilöitä. ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.
19	PUJOTTELU 	Pujottelu aloitetaan aina ensimmäisen merkin oikealta puolelta. Merkkejä on tehtävässä neljä. Merkkien välit ovat 1,5-2 m. Ensimmäisen merkin etäisyys tehtäväkylttiin on vähintään 1,5 m tai merkin on oltava kiinni tehtäväkyltistä. Voittaja- ja mestariluokassa voidaan merkkien sijaan käyttää henkilöitä. ALO-MES: Tehtävää voidaan käyttää vauhdinmuutostehtävän jälkeen.
20	ETEEEN ISTU, OIKEALTA SIVULLE 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ohjaajan takakautta ohjaajan vasemmalle sivulle.
21	ETEEEN ISTU, VASEMMALTA SIVULLE 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ulkokautta ohjaajan vasemmalle sivulle.
22	ETEEEN ISTU, OIKEALTA SIVULLE, ISTU 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ohjaajan takakautta ohjaajan vasemmalle sivulle istumaan.
23	ETEEEN ISTU, VASEMMALTA SIVULLE, ISTU 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ulkokautta ohjaajan vasemmalle sivulle istumaan.
24	 1 ASKEL 2 ASKELTA 3 ASKELTA	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Ohjaajan liikkeessä eteenpäin koira seuraa mukana. Ohjaaja astuu yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy, sitten kaksi askelta ja pysähtyy, lopuksi kolme askelta ja pysähtyy. Ohjaajan pysähtyessä koira istuu sivulle. Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
25	 1 ASKEL - SEISO 2 ASKELTA - ISTU 3 ASKELTA - MAAHAN	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Ohjaajan liikkeessä eteenpäin koira seuraa mukana. Ohjaaja astuu yhden askeleen eteenpäin ja pysähtyy, koira seisoo ohjaajan sivulla. Ohjaaja ottaa kaksi askelta ja pysähtyy, koira istuu ohjaajan sivulle. Lopuksi ohjaaja ottaa kolme askelta ja pysähtyy, koira ohjataan makuuasentoon ohjaajan sivulle. Koiran on lähdettävä tehtävältä suoraan makuuasennosta. Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.

26	 ETEEN ISTU 1 ASKEL PERUUTTAEN - ISTU 2 ASKELTA PERUUTTAEN - ISTU 3 ASKELTA PERUUTTAEN - ISTU	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Ohjaaja peruuttaa yhden askeleen ja pysähtyy, sitten kaksi askelta ja pysähtyy, lopuksi kolme askelta ja pysähtyy. Koira kulkee mukana ja ohjaajan pysähtyessä istuu ohjaajan eteen. Lopuksi koira palaa ohjaajan sivulle. Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
27	 ISTUMISESTA JUOSTEN	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko lähtee etenemään seuraavalle tehtävälle selkeästi normaalia kävelyvauhtia nopeampaa kulkunopeutta. Juokseminen jatkuu seuraavalle vauhdinmuutostehtävälle tai maaliin.
28	 KIERRÄ KOIRAN YMPÄRI	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koiran istuessa paikallaan ohjaaja kiertää etukautta koiran ympäri pysähtyen lopuksi koiran viereen.
29	 MAAHAN	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan makuuasentoon. Koiran on lähdeävä tehtävältä suoraan makuuasennosta.
30	 MAAHAN	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan suoraan liikkeestä makuuasentoon. Koiran on lähdeävä tehtävältä suoraan makuuasennosta.
31	 MAAHAN, KIERRÄ KOIRAN YMPÄRI	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan makuuasentoon. Koiran maatesa paikallaan ohjaaja kiertää etukautta koiran ympäri pysähtyen lopuksi koiran viereen. Koiran on lähdeävä tehtävältä suoraan makuuasennosta.
32	 ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle.
33	 KAHDESIKKO	Koirakko kiertää kahdeksikon kahden merkin ympäri tuomarin määrämällä tavalla. Merkkien etäisyys toisistaan on 1,5 – 2 m.
34	 OHJAAJAN YMPÄRI MYÖTÄPÄIVÄÄN	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan kiertämään ohjaajan ympäri myötäpäivään. Koira ei saa pysähtyä tehtävän aikana. Kierron jälkeen koira jatkaa seuraamista ohjaajan vasemmalla sivulla.

AVOIN LUOKKA

40	HOUKUTUS 	Koirakko kiertää kahdeksikon kahden merkin ympäri tuomarin määrämällä tavalla. Houkutukset sijaitsevat kahdeksikon puolivälissä. Merkkien ja houkutusten etäisyys on toisistaan 1,5 m – 2 m.
**		
41	HYPPY 	Ohjaaja lähettää koiran hallitusti valitsemastaan kohdasta hyppyesteen yli. Tarvittaessa ohjaaja voi ottaa juoksuaskelia tehtäväkyltiltä alkaen ja 2 m esteen jälkeen. Koira tai ohjaaja saa esteen jälkeen hidastaa tai pysähtyä odottamaan rintamasuuntansa säilyttäen. Tämän jälkeen koira palaa seuraamaan. Hyppyesteen etäisyys tehtävälineeseen on enintään 3 m tai tehtäväline on kiinni esteessä.
*		
**		
42	KÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti 90 asteen tiiviin käännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan. Lopuksi koira istuu sivulle.
P		
**		
43	KÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti 90 asteen tiiviin käännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan. Lopuksi koira istuu sivulle.
P		
**		
44	KÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira pysyy paikallaan ohjaajan kääntyessä 90 astetta oikealle ja astuessa askeleen eteenpäin. Ohjaajan pysähtyttyä koira kutsutaan vasemmalle sivulle istumaan.
P		Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
45	TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan.
P		
**		
46	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan.
P		
**		
47	TÄYSKÄÄNNÖS OIKEAAN, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen oikealle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan. Lopuksi koira istuu sivulle.
P		
**		
48	TÄYSKÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koirakko tekee yhdenaikaisesti tiiviin täyskäännöksen vasemmalle rintamasuuntansa säilyttäen. Ohjaaja kääntyy paikallaan. Lopuksi koira istuu sivulle.
P		
**		

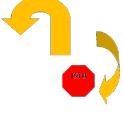
49	 ASKEL OIKEALLE, ISTU	Ohjaaja ohittaa tehtäväkytlin ja pysähtyy, koira istuu ohjaajan sivulle. Ohjaaja ottaa sivuaskeleen suoraan oikealle koiran seurattessa rintamasuuntansa säilyttäen. Lopuksi koira istuu ohjaajan sivulle. Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
50	 ETEEN ISTU, OIKEALTA SIVULLE, ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ohjaajan takakautta vasemmalle sivulle istumaan.
51	 ETEEN ISTU, VASEMMALTA SIVULLE, ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ulkokautta ohjaajan vasemmalle sivulle istumaan.
52	 MAAHAN ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan makuuasentoon. Lopuksi koira ohjataan istumaan sivulle.
53	 SEISO, KIERRÄ KOIRAN YMPÄRI	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan seisomaan. Koiran seistessä paikallaan ohjaaja kiertää etukautta koiran ympäri pysähtyen lopuksi koiran viereen.
54	 PYÖRÄHDYS	Ohjaajan kulkiessa suoraan eteenpäin, koira pyörähtää 360 astetta vasemmalle ohjaajan pysähtymättä. Pyörähdysten jälkeen koira jatkaa seuraamista ohjaajan vasemmalla sivulla.

VOITTAJALUOKKA

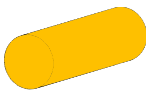
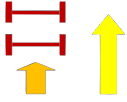
61		Koirakko lähtee pysähtymättä peruuttamaan suoraan taaksepäin ohjaajan kolmen askeleen verran. Ohjaajan tulee askeleita ottaessaan käyttää paino selkeästi ensimmäisellä ja viimeisellä askeleella.
**		Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
62		Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan seisomaan ja sitten makuuasentoon. Koiran on lähdettävä tehtävältä suoraan makuuasennosta.
P		
**		
63		Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan seisomaan ja sitten istumaan.
P		
**		
64		Koira pysäytetään seisomaan ohjaajan pysähtymättä. Koiran seistessä paikallaan ohjaaja kiertää etukautta koiran ympäri. Lopuksi koira lähtee seuraamaan ohjaajan pysähtymättä.
P		
**		
65	MOLEMMAT OIKEAAN TÄYSKÄÄNNÖS 	Koira ja ohjaaja tekevät yhdenaikaisesti täyskäännöksen oikealle ohjaajan kääntyessä paikallaan. Käännöksen jälkeen koira palaa heti seuraamaan ja koiran seuraamispuoli on vaihtunut.
*		
**		
66	MOLEMMAT VASEMPAAN TÄYSKÄÄNNÖS 	Koira ja ohjaaja tekevät yhdenaikaisesti täyskäännöksen vasemmalle ohjaajan kääntyessä paikallaan. Käännöksen jälkeen koira palaa heti seuraamaan ja koiran seuraamispuoli on vaihtunut.
*		
**		
67	2 X VASEN TÄYSKÄÄNNÖS 	Koirakko tekee yhdenaikaisesti täyskäännöksen siten, että ohjaajan kääntyessä paikallaan vasemmalle, koira kiertää ulkokautta ohjaajan vasemmalle sivulle. Koirakko toistaa täyskäännöksen, jolloin kulkusuunta palautuu. Ohjaaja saa ottaa käännösten välissä korkeintaan kaksi askelta.
68	PUOLENVAIHTO JALKOJEN VÄLISTÄ 	Koira ohjataan kulkemaan ohjaajan jalkojen välistä, jolloin koiran seuraamispuoli vaihtuu. Koira ei saa pysähtyä tehtävän aikana.
*		
**		
69	PUOLENVAIHTO TAKANA 	Koira ohjataan vaihtamaan seuraamispuolta ohjaajan selän takaa. Koira ei saa pysähtyä tehtävän aikana.
*		
**		

70	ISTU, PUOLENVAIHTO TAKANA, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Koira ohjataan vaihtamaan seuraamispuolta ohjaajan selän takaa, minkä jälkeen koira istuu ohjaajan sivulle.
P * **		

TEHTÄVIÄ 71 – 78 KÄYTETÄÄN RADALLA KOIRAN SEURATESSA OHJAAJAN OIKEALLA PUOLELLA

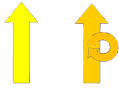
71	ASKEL VASEMMALLE 	Ohjaaja ottaa sivuaskleen suoraan vasemmalle koiran seurattessa rintamasuuntansa säilyttäen. Ks. kilpailuohjeen 3.7 Askeleet.
72	ETEEN ISTU, VASEMMALTA OIKEALLE 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ohjaajan takakautta ohjaajan oikealle sivulle.
73	ETEEN ISTU, OIKEALTA OIKEALLE 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ulkokautta ohjaajan oikealle sivulle.
74	ETEEN ISTU, VASEMMALTA OIKEALLE, ISTU 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ohjaajan takakautta ohjaajan oikealle sivulle istumaan.
75	ETEEN ISTU, OIKEALTA OIKEALLE, ISTU 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ulkokautta ohjaajan oikealle sivulle istumaan.
76	 ETEEN ISTU, VASEMMALTA OIKEALLE, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu oikealle sivulle. Koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan vasemmalta ohjaajan takakautta ohjaajan oikealle sivulle istumaan.
77	 ETEEN ISTU, OIKEALTA OIKEALLE, ISTU 	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu oikealle sivulle. Koira ohjataan ohjaajan eteen istumaan kuono ohjaajaan päin. Koira ohjataan oikealta ulkokautta ohjaajan oikealle sivulle istumaan.
78	OHJAAJAN YMPÄRI VASTA- PÄIVÄÄN 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan kiertämään ohjaajan ympäri vastapäivään. Koira ei saa pysähtyä tehtävän aikana. Kierron jälkeen koira jatkaa seuraamista ohjaajan oikealla sivulla.
P		

MESTARILUOKKA

81	PUOLENVAIHTO EDESSÄ 	Koira ohjataan kulkemaan ohjaajan kulkulinjan yli etuviistoon, jolloin koiran seuraamispuoli vaihtuu. Koira ei saa pysähtyä tehtävän aikana.
**		
82	VALKOVUOKKO 	Koira ja ohjaaja tekevät yhdenaikaisesti täyskäännöksen toisistaan poispäin kääntyen ohjaajan kääntyessä paikallaan. Käännöksen jälkeen koira palaa heti seuraamaan ja koiran seuraamispuoli on vaihtunut.
**		
83	TULPPAANI 	Koira ja ohjaaja tekevät yhdenaikaisesti täyskäännöksen toisiaan kohti kääntyen ohjaajan kääntyessä paikallaan. Käännöksen jälkeen koira palaa heti seuraamaan ja koiran seuraamispuoli on vaihtunut.
**		
84	PUTKI 	Ohjaaja lähettää koiran hallitusti valitsemastaan kohdasta putken läpi. Tarvittaessa ohjaaja voi ottaa juoksuaskelia kylttitelineeltä alkaen ja 2 m putken jälkeen. Koira tai ohjaaja saa putken jälkeen hidastaa tai pysähtyä odottamaan rintamasuuntansa säilyttäen. Putki voi olla suora tai taivutettuna kerran tai kahdesti. Koiran seuratussa vasemmalla putki voi olla taivutettuna oikealle ja päinvastoin. Kylttitelineen etäisyys putkeen on enintään 3 m tai kylttiteline on kiinni putkessa.
**		
85	ETEEN SEISTEN, PERUUTUS OHJAAJASTA POISPÄIN 	Ohjaajan pysähtyessä koira ohjataan ohjaajan eteen seisomaan kuono ohjaajaan päin. Ohjaajan seistessä paikallaan koira ohjataan peruuttamaan ohjaajasta suoraan poispäin vähintään kolmen koiran rungonmitan verran. Koira saa pysähtyä ohjaajan eteen seisomaan tai koira saa lähteä peruuttamaan suoraan liikkeestä. Lopuksi koira palaa alkuperäiselle seuraamispuolelle.
P		
**		
86	SARJAHYPPY 	Ohjaaja lähettää koiran hallitusti valitsemastaan kohdasta hyppyesteiden yli. Tarvittaessa ohjaaja voi ottaa juoksuaskelia tehtäväkyltiltä alkaen ja 2 m esteiden jälkeen. Koira tai ohjaaja saa viimeisen esteen jälkeen hidastaa tai pysähtyä odottamaan rintamasuuntansa säilyttäen. Koira saa tulla seuraamaan esteiden välissä. Sarjaesteessä voi olla 2 tai 3 estettä neljän metrin välein suorassa tai kääntyvässä linjassa. Tehtäväkyltin etäisyys ensimmäiseen hyppyesteeseen on enintään 3m tai tehtäväkyltti on kiinni ensimmäisessä hyppyesteessä.
**		
87		Koira ohjataan suoraan liikkeestä makuuasentoon ohjaajan pysähtymättä. Koiran maatessa paikallaan, ohjaaja kiertää etukautta koiran ympäri. Lopuksi koira lähtee suoraan makuuasennosta seuraamaan ohjaajan pysähtymättä.
P		
**		
88		Koira ohjataan suoraan liikkeestä istumaan ohjaajan pysähtymättä. Ohjaaja jatkaa kulkuaan seuraavalle tehtävälle, joka on "liikkeessä kutsu koira".
P		
**		

89	 LÄHETÄ KOIRA	Merkki sijaitsee 5 m päässä tehtäväkyltistä 45 astetta vasemmalle. Ohjaaja pysähtyy, koira istuu sivulle. Ohjaajan seistessä paikallaan, koira lähetetään merkille seisomaan korkeintaan 1 m päähän merkistä. Koiran seistessä paikallaan ohjaaja kulkee seuraavalle tehtävälle, joka on "liikkeessä kutsu koira".
P		
90	 LIIKKEESSÄ KUTSU KOIRA	Ohjaaja kutsuu paikallaan odottavaa koira pysähtymättä tehtävänsuorituspaikalla. Koira tulee kutsusta nopeasti ohjaajan sivulle seuraamaan ohjaajan jatkaessa kulkuaan. Ohjaaja saa sovittaa kulkunopeutensa kylttitelineen jälkeen niin, että koira ehtii seuraamaan ennen seuraavaa tehtävää. Koiran seuraamispuoli on edellistä tehtävää vastaava.
**		

TEHTÄVIÄ 91-95 KÄYTETÄÄN RADALLA KOIRAN SEURATESSA OHJAAJAN OIKEALLA PUOLELLA

91	 OIKEA TÄYSKÄÄNNÖS	Koirakko tekee yhdenaikaisesti täyskäännöksen siten, että ohjaajan kääntyessä paikallaan oikealle, koira kiertää ulkokautta ohjaajan oikealle sivulle.
92	 2 X OIKEA TÄYSKÄÄNNÖS	Koirakko tekee yhdenaikaisesti täyskäännöksen siten, että ohjaajan kääntyessä paikallaan oikealle, koira kiertää ulkokautta ohjaajan oikealle sivulle. Koirakko toistaa täyskäännöksen, jolloin kulkusuunta palautuu. Ohjaaja saa ottaa käännosten välissä korkeintaan kaksi askelta.
93	 KÄÄNNÖS VASEMPAAN, ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu oikealle sivulle. Koira pysyy paikallaan ohjaajan kääntyessä 90 astetta vasemmalle ja astuessa askeleen eteenpäin. Ohjaajan pysähtyttyä koira kutsutaan oikealle sivulle istumaan.
P		Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
94	 ASKEL VASEMMALLE, ISTU	Ohjaaja pysähtyy, koira istuu ohjaajan oikealle sivulle. Ohjaaja ottaa sivuaskleen suoraan vasemmalle koiran seurattessa rintamasuuntansa säilyttäen. Lopuksi koira istuu ohjaajan sivulle.
P		Ks. kilpailuohjeen kohta 3.7 Askeleet.
95	 PYÖRÄHDYS	Ohjaajan kulkiessa suoraan eteenpäin, koira pyörähtää 360 astetta oikealle ohjaajan pysähtymättä. Pyörähdysten jälkeen koira jatkaa seuraamista ohjaajan oikealla sivulla.